

KOKAVSKÉ AKTUALITY

VDÁVA: Obecný úrad Liptovská Kokava
ROČNÍK: VI.

ČÍSLO: 4
DECEMBER 2004

V tomto čísle nájdete:

*****

- Vianočný príhovor
- Zo zasadnutia obecného zastupiteľstva
- Aké boli Vianoce
- Zamyslenie
- Cirkevné rubrika
- Urbariát
- Roľnícke družstvo
- Dobrovoľný hasičský zbor
- Z dejín našej obce
- Európska únia
- Spisovatelia Liptova
- Jednota dôchodcov
- Jubilanti
- Školské okienko
- Niečo pre gazdinky
- Šport
- Oznamy

*Už znova prichádza k nám
ten známy pokoj čistý,
ktorý nás nadchýňa radosťou a
naplňa nádejou a vierou v ľudské dobro.*

*Lebo v tento čas sa zvyknú urovnať
hrbolaté chodníky,
ba aj strmé ľudské cesty
sa neraz urobia schodnejšími.*

*Menej sa bojíme o seba, menej na seba
myslíme, lebo máme starosť o to,
ako urobiť radosť druhým.
Už to nás robí lepšími.
Také sú Vianoce.*

Vianočný príhovor

Vážení občania,

opäť k nám prichádzajú Vianoce, ktoré otepľujú a upevňujú vzájomné medziľudské vzťahy. V zhone vianočných príprav často zabúdame na ich podstatu a zmysel. Plné stoly dobrôt a množstvo drahých darčiekov svedčia o tom, že mnohí z nás podľahli konzumnému spôsobu života. V tomto období počujeme okolo seba často otázky:

„Už máš nakúpené darčeky? Napiekla si už? Poupratovala si?“

Viacerí z nás žijeme v neustálom zhone a strese. Málo času venujeme rodine a deťom, lebo ju chceme dobre finančne zabezpečiť. Nájdime si v tomto adventnom čase chvíľku na posedenie s našimi najbližšími a priateľmi. Otvorme im svoje srdcia, porozprávajme sa s nimi o našich túžbach a snoch, ktoré sa nám splnili, prípadne o úspechoch, ktoré sme dosiahli.

Aj ja sa chcem, vážení občania, podeliť s Vami s našimi úspechmi a predsavzatiami do najbližšej budúcnosti.

Určite väčšina z Vás v našich obecných novinách čítala našu pravidelnú rubriku „Z činnosti obecného úradu a z rokovania obecného zastupiteľstva“. Za najpodstatnejšie považujem ukončenie Registra obnovennej evidencie pozemkov (ROEP), kde budú na list vlastníctva obce Liptovská Kokava

zapísané všetky miestne komunikácie, pozemok v areáli materskej školy a kultúrneho domu.

Od septembra prebiehala v obci výstavba kanalizácie na ulici Nová, Alejová, Stará a Hozelec, náš projekt patrila medzi tých 15 %, ktoré boli na Slovensku úspešné.

V tomto roku sme vybudovali kanalizačný systém v celkovej hodnote 2.460.000,- Sk.

V mesiaci november Obec Liptovská Kokava podpísala zmluvu o založení spoločnosti s ručením obmedzeným Liptov development group. Sídlo spoločnosti je na našom obecnom úrade. Nová spoločnosť, ktorej súčasťou je aj naša obec, zabezpečuje všetky prípravné práce v súvislosti s dopracovaním projektovej dokumentácie a so zahájením realizačných prác na výstavbe rekreačného zariadenia na využitie geotermálneho vrtu. Naš nový partner sa zaviazal uhradiť náklady na dokončenie územného plánu obce vo výške 250.000,- Sk a na úhradu kúpy neknihovaného pozemku (prístupová cesta od vrtu k obecným pozemkom vo Vyšných brehoch) vo výške 311.000,- Sk od Slovenského pozemkového fondu.

Vysporiadanie pozemkov v areáli materskej školy bolo základom úspešnosti projektu rozsiahlej rekonštrukcie materskej školy, keď projekt našej obce bol vyhodnotený ako jeden z najlepších a z Európskej únie nám bol schválený nenávratný finančný príspevok vo výške 3.166.000,- Sk. Po rekonštrukcii objektu v roku 2005 bude v tejto budove aj sídlo základnej školy.

Som veľmi rád, že na záver môžem vyzdvihnúť prácu a zároveň sa poďakovať všetkým našim spoluobčanom, ktorí sú aktívni v TJ Družstevník, v Dobrovoľnom hasičskom zbere, v Jednote dôchodcov Slovenska.

Nenahraditeľná pomoc obci v roku 2004 bola od miestneho urbaniátu a od roľníckeho družstva.

Plány obce v roku 2005 sú už sčasti spomenuté, pripravujeme podanie projektu na rekonštrukciu miestnych komunikácií, kde sú už uložené všetky inžinierske siete, v celkovom investičnom náklade cca 12 mil. Sk, žiadosť na ďalšiu etapu výstavby kanalizačného zberača v náklade 8,5 mil. Sk, po predpokladanom úspešnom rokovaní s Evanjelickou cirkvou a. v. Lipt. Kokava prípravu projektovej dokumentácie na výstavbu obecných nájomných bytov na pozemkoch cirkvi v areáli súčasnej základnej školy, kde náklady na prípravné a projektové práce môžu dosiahnuť cca 600.000,- Sk.

Vzhľadom na to, že tento rok sme uložili všetky inžinierske siete do štátnej cesty, ktorá vedie našou obcou, je v pláne polozenie nového asfaltového koberca od Nižného konca po obchod Harich. V súčasnosti je to v rokovaní so Slovenskou správou ciest.

Schválenie územného plánu obce a následne zóny Vyšné brehy bude prioritou budúceho roku 2005.

Výber našich projektov Európskou uniou predpokladá spolufinancovanie obce vo výške 5 % rozpočtových nákladov jednotlivých stavebných objektov.

• Práce na prekopoch vozovky pokračovali aj v decembri, naši pracovníci z ľava: Vladimír Taragel', Martin Bartek, Milan Bartek, Rudolf Fronko a Pavol Petrik

Náklady na vypracovanie týchto projektov, ktoré so skutočnosťou jasných vlastnických vzťahov k budúcim zastavaným pozemkom (Obec Liptovská Kokava) majú veľké percento úspešnosti, môžu dosiahnuť výšku blížiacu sa k cca 1,5 mil Sk. Rozpočet obecného úradu nemôže pokryť tieto náklady, do úvahy pripadajú rokovania s niektorou z komerčných bánk.

Aktuálne informácie sa môžete dozvedieť každý deň na obecnom úrade osobne, naša stránka na internete má adresu:

www@lkokava.sk

Želám Vám krásne, pokojné, požehnané Vianoce a v Novom roku 2005 veľa zdravia, šťastia, lásky, rodinnej pohody a pracovných úspechov.

Ing. Július Porubán
starosta obce

Zo zasadnutia obecného zastupiteľstva

Október

Geotermálny vrt – prezentácia firmy I.S.F., spol. s r. o. Bratislava.

Informácia ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky o schválení nenávratného finančného príspevku z EÚ vo výške 3.166.000,-Sk na „Rekonštrukciu a prestavbu materskej školy na základnú školu a materskú školu“.

Schválenie dopracovania územného plánu obce – Ing. Arch. Vladimír Paško.

November

- 25. 11. 2004 bol vyvesený vo vývesnej tabuli návrh o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady podľa zákona č. 582/2004 Z.z.

- Voľby hlavného kontrolóra obce Lipt. Kokava - v stanovenom termíne prišli dve prihlášky (JUDr. Vladimír Fáber a Ing. Jaroslav Lehotský), ktoré spĺňali požiadavky podľa zákona č. 369/1990 Zb., v znení neskorších predpisov. Do funkcie hlavného kontrolóra v obci bol na obdobie 6 rokov

zvolený Ing. Jaroslav Lehotský, Lipt. Mikuláš.

- Podpísanie zmluvy o založení spoločnosti Liptov development group, spol. s r.o., (geotermálny vrt)

December

- 10.12.2004 bolo schválené VZN o miestnych daniach a miestnych poplatkoch za komunálne odpady a drobné stavebné odpady.

Miestne dane a poplatky:

	r. 2004 (1 m ²)	r. 2005 (1 m ²)
- daň z pozemkov:	0,28 -Sk	0,28.-Sk
- daň zo stavieb		
stavby na bývanie		
a príslušenstvo	1,40.-Sk	1,50.-Sk
garáže:	5,60.-Sk	6.-Sk
stavby na podnikanie	21.- Sk	35.-Sk
- daň za psa:	200.-Sk	250.-Sk
- za vývoz odpadu:	150.-Sk/osoba	200.-Sk/osoba

Eva Slivková

POREKADLÁ

Kde sa dobre vodí, tam sa rado chodí.

Veľa vrán aj koňa zožerie.

I múdre mu voly ujdú.

Radšej vidí bača o Hromniciach vlka, ako sedliak v košeli.

Škoda krásy, kde rozumu nieto.

Keď sa teľať u dobre vodí, ide na ľad, nohu zlomí.

Ustatej kobyle aj chvost je ťažký.

Šťastie nocľahy často mení.

Aké boli Vianoce...?

Vzácnu chvíľu, keď sa narodil Ježiško, malý Kráľ, si v čase Vianoc pripomínajú ľudia na celom svete. Pri rozprávaní o týchto dňoch Vás chceme pozvať na prechádzku po minulosti. Nastúpme teda do saní, ktoré nás zavedú k našim pra-pra-pradedkom a pra-pra-pra-prababičkám.

Ich svet je akýsi inakší, rozprávkový. Nikde žiadne auto, ani asfaltová cesta, ani paneláky, rádio a toľko televízor. V tejto krajine vládne ticho. Ľudia tu od nepamäti pracujú na poliach, lopatia sa na bledých poličkách, aby sa im urodilo na chlebek. Pozorujú každý deň oblohu, hviezdy a usilujú sa z nich vyčítať, aké bude počasie.

Sviatok narodenia Ježiška sa začal šíriť zo staroslávneho Ríma od 4. storočia nášho letopočtu. Oslavy viacdňových sviatkov sa už v starovekom Ríme začínali podvečer na –vigíliu. Z toho vznikol aj náš Štedrý večer, ktorému v rôznych kútoch Slovenska dali aj iné názvy: napríklad na východnom Slovensku sa nazýva Kračún: vraj preto, že sa deň kráti. Inde sa nazýva Dohviezdny večer, lebo večera sa začína, až keď vyjde prvá hviezda.

Pozrime sa zblízka do okien dedinských chalúpok, aby sme sa dozvedeli, čo naši predkovia na Štedrý večer robili. Brieždi sa a dedinky ožívajú. Ženy a dievčence upratujú a chystajú na sviatky. Dievčence zametajú dvor i dom. Ale ako čudne! Nevymetajú smeti dvermi, lebo by im uletelo šťastie. Vo dvore ich primetú do kútov a smeti z domu vynesú na križne cesty a pritom počúvajú, z ktorej strany sa najskôr ozve pes. Z tej strany si totiž pre ňu príde ženich.

V tento čarovný deň sa veru ľudia nestarajú len o seba, ale aj o domáce zvieratá. Gazda sype sliepkam zrno cez obrúč do kruhu, aby sa po celý rok držali pokope a neznášali vajička kade-tade po humne. Nezabúda ani na kravy a kone. Odnáša im do maštale koláč, obriadi ich, donesie novú podstielku a na dvere maštale urobí cesnakom kríž a cesnak s chvojinou zavesí na dvere, aby uchránil zvieratká pred každým zlom, najmä pred bosorkami. Pred večerou vysväťí dom i dvor svätenou vodou, aby odohnal bosorky, ktoré kravam odoberajú mlieko.

Ajhľa, tam skraja dediny kráča pastier. Vchádza do každého domu, prináša gazdinám zelený prútik a zároveň vinšuje:

*„Vinšujem vám v tieto slávne sviatky,
aby vám dal Pánboh šťastia,
hojného požehnaní:
na poli úrodu, v dome príplodu,
na statečku rozmnoženia,
na dieťačkách potešenia
a vám všetkým dobrého zdravia...“*

Gazdiná Majkula berie prútik do rukavice, božechráň, aby ho chytila holou rukou! Joj, to by bola bieda! Rodinu by čakal holý, chudobný rok. Darovaný prútik starostlivo odloží, lebo ním vyženie na jar dobytok na prvú jarnú pašu.

Teraz sa potichučky vkradneme do domu, kde sa chystá izba na sviatky. Na zemi je porozkladaná slama, v kúte nevymláténý snop, stôl obopnutý reťazou a zamknutý na zámku, pod stolom sekera a z trámy visí zo slamy upletený stromček. Na stole je pod sviatočným obrusom porozsypaná pšenica, proso, fazuľa, šošovica, mak, šipky, orechy. Všetko, čo sa na gazdovstve urodilo. V ľavom rožku sú aj peniaze. V strede stola tróni sviečka a vókol sú porozkladané všakovaké jedlá a koláče. Musia tu byť, aby ich

bol dostatok aj na budúci rok. Istotne sa čudujete, že tu nestojí vianočný stromček. Veru nie! V tých časoch ho ešte nebolo. Musíme nasadnúť do našich čarovných saní a previezť sa bližšie k súčasnosti. Čaroдеjný povozník šibne do koní a my sme sa čosi-kamsi preniesli asi tak do roku 1890. Vtedy k nám na Slovensko preniesol z Nemecka zvyk ozdobovať na Vianoce stromček. Najprv sa z neho tešili deti v mestách, ale neskôr sa objavil aj v drevniciach a múraniciach na dedinách. Ešte nevidieť na ňom sklené ozdoby, ani zažaté sviece. O rôznofarebných staniolom obalených čokoládových figúrkach niet ani chýru. Matne sa na ňom ligocú slamené ozdoby, jarabejú papierové reťaze, červenejú jabĺčka, hompálajú orechy a medovníčky.

Stmieva sa, blíži sa večer. Všetko je pripravené, ešte ktosi z rodiny zbehnú do studničky po čerstvú vodu, v ktorej sa celá rodina umyje. V mnohých rodinách vložia do vody červené jabĺčko, aby boli všetci zdraví, inde strieborný peniaz, aby boli bohatí. Čo dom, to iný zvyk. Zato všade čakajú všetci vyumývaní a vyobliekaní na začiatok večere. Tu, v domčeku pod lesom, majú deti ako smeti. Pekne po poriadku si sadnú k stolu, kde má každý vyhradené svoje miesto. Otec najprv všetkým zavinšuje, potom sa spolu pomodlia a mamka deťom urobí medom krížik na čelo, aby po celý rok poslúchali. Otec každému rozdá po strúčiku cesnaku, aby rodina držala pospolu a vo svete na seba nezabudla.

Nepatrí sa pozeráť ľudom do taniera, necháme ich pekne sa najesť a prekvapíme ich až pri drobných vešteniach. Z tých malí radost' dospeli i deti. Jedni im verili, druhí sa len tak hrali. Z rozkrojeného jabĺčka sa veštilo zdravie. Človek ho mal zabezpečené, len keď sa z jadierok vytvorila pekná hviezdička. Červivé jabĺčko a červivý rozlúpnutý oriešok veštili chorobu. Pozorne sa sledovala aj sviečka. Ku komu sa obracal plameň, ten sa veru nemal dožiť druhého roku. Pri večeri veštili aj úrodu. Jedným razom hádzal otec Hostiak po lyžici hrachu, či fazule na stenu. Podľa toho, koľko zrn sa prílepilo na stenu, vedel, za koľko vriec sa mu urodí na budúci rok. Nezabudol ani na domáчих duchov. Do každého kúta vhodil hrach či fazuľu a pritom zariekal: „Moje milé kúty, nemám vás čím obdaríť, len touto fazuľou. Sto kóp raže, sto kóp pšenice!“

Po večeri sa dedinou začína ozývať spev. To mládenci i dievčatá chodia spievať pod okná. Ráno sa roztrhne vreco s malými vinšovníkmi. Chodia po rodine a po prednesení vinša si odnášajú malé darčeky. Niekde im dajú koláče, nazývané sčedráčky alebo koledníčky. Inde dostávajú jabĺčka a oriešky. Ak sa porozhliadneme po Slovensku, zbadáme, že vinšovať chodia zväčša len chlapci. Iba oni prinášajú do domu šťastie. Ich vinše sú popretkávané humornými pýtaniami výslužky.

*A ja malý žiačik,
spievam ako vtáčik,
peniaž'ok mi dajte,
zdraví ostávajú.*

Naša cesta minulosťou sa pomaly končí. Vystúpte z čarovných saní a poobzerajte sa dookola. Vidíte tú krásu? I dnes si vieme pripraviť čarokrásne vianočné chvíle. Sú iné ako tie v minulosti, ale ak sa chcete na ne aspoň zahrať, nuž viete ako.

Zamyslenie

Harmónia tela a ducha

Pre väčšinu dnešných ľudí sú charakteristické niektoré paradoxy, ktoré výrazne znižujú kvalitu ich života a nedovoľujú im ho plnohodnotne prežiť. Tak usilovne premýšľajú o budúcnosti, že zabúdajú na prítomnosť, takže vlastne nežijú teraz, ani potom. Pri zhromažďovaní majetku prichádzajú o zdravie a potom v túžbe mať zdravie prichádzajú o majetok. Rovnováha medzi telom a duchom človeka je narušená, lebo fyzické zdravie je podlomene zlyhmi vzťahmi medzi ľuďmi.

Po nežnej revolúcii v roku 1989 uspelo u nás niekoľko „špekulantov“, ktorí vytvárajú novodobú šľachtu a investujú hlavne do svojho blaha. Ľudia, ktorí majú zmysel pre česťnosť a pravdu, musia pracovať aj pre takýchto ľudí, lebo chcú zabezpečiť finančnú istotu pre svoje rodiny. Takáto situácia ohrozuje hlavne mladých ľudí, ktorí si často nevedia nájsť spôsob, ako si zabezpečiť materiálny život, ktorý je dvadsaťkrát drahší ako v minulosti. Mladé rodiny čerpajú dlhodobé hypotéky, ktoré splácajú celý život. Tvrdo pracujú za mzdu, ktorá akurát pokryje živobytie a splácanie hypoték.

V súčasnom období majú zamestnávateľia ako tromf v rukách vysokú nezamestnanosť. Svojím zamestnancom dávajú najavo, že keď sa im nepáči, môžu odísť.

Ľudia sú vydieraní smerom k úspechu. Najviac však trpí rodina. Vznikajú priepastné rozdiely medzi deťmi z chudobných a bohatých rodín. Chudobnejšie rodiny sa snažia tento nepomer vyriešiť tak, že väčšinou prostriedkov dávajú na vzdelanie svojich detí, pričom zanedbávajú seba, svoje zdravie a duchovný rast.

Javí sa teda česťnosť v súčasnosti ako nevýhoda?

Česťní ľudia, ktorí trpia nedostatkom peňazí, bývajú často vystavení výčitkám zo strany partnerov a tlačení do situácií, keď sa musia vzdať svojich hodnôt a začať „hrabať“ tak ako ostatní. Ide o spoločenský jav, v ktorom dochádza k narušeniu rovnováhy medzi ľuďmi.

Každý z nás má určité pravidlá, ktorými sa v živote riadi. Možno aj tieto naše odporúčania Vám pomôžu prinavrátiť harmóniu tela a ducha:

1. Najcenejšie v živote nie je to, čo máte, ale koho máte.
2. Nie je nutné ani rozumné stále sa porovnávať s druhými.
3. Bohatý nie je ten, kto má najviac, ale ten kto najmenej potrebuje.
4. Nikoho nemožno donútiť, aby Vás miloval, ale môžete byť takými, aby ste boli milovaní.
5. Trvá len niekoľko sekúnd otvoriť hlbokú ranu v duši svojho blízkeho a môže trvať veľa rokov, kým sa táto rana zahojí.
6. Učme sa odpúšťať každý deň.
7. Nestačí iba, aby Vám odpustili iní, ale tiež, aby ste odpustili sami sebe.
8. Dvaja ľudia sa môžu pozeráť na rovnakú vec a vidieť ju úplne odlišne.
9. Peniaze môžu kúpiť všetko, len nie zdravie a šťastie.
10. Vždy máte okolo seba ľudí, ktorí Vás naozaj milujú a vážia si Vás, ale nie všetci to vedia dať najavo.

Redakčná rada

Adventný čas čakania

Keď sa končí jeseň a príroda sa ukladá na zimný odpočinok, dni sa neuveriteľne rýchlo krátia. Pod tichým jesenným šuchotom listia cítiť akýsi zvláštny druh napätia... Aká je tradícia od Adventu po Štedrý deň, čo sa s ňou spája?

Advent Toto slovo je latinského pôvodu a vlastne znamená príchod. Advent je podľa kresťanského kalendára obdobím očakávania príchodu Spasiteľa na svet. Už v 11. storočí sa ustálil zvyk, že posledné štyri týždne pred Štedrým dňom sa začínalo adventné obdobie. Naši predkovia ho považovali za pôstne-ludia sa zdržiavali nadmerného jedenia a pitia, no namiesto toho sa venovali hlbaniu, premýšľaniu. V tomto období sa upratovalo nielen v príbytku, ale predovšetkým v mysli.

K adventnému obdobiu neodmysliteľne patria štyri nedele. Ďalšie tri nedele sú známe pod názvom bronzová, strieborná a zlatá.

Sv. Barbora - 4. december

Pochádzala z rodiny bohatého kupca a veľkého nepriateľa kresťanov. Žila v treťom storočí a jeden zo služobníkov ju obrátil na vieru. Keďže sa odmietla vzdať kresťanstva, krutý otec ju odovzdal súdu. Po odsúdení a mučení jej nakoniec sťali hlavu mečom. Na sviatok sv. Barbory chodievali dievčatá a ženy zahalené do bieleho. V ten deň sa odrezávali vetvičky z čerešne, ktoré v teple domova rozkvitli do vianočných sviatkov bielym kvetom-symbolom tohto sviatku.

Sv. Mikuláš - 6. december

Ako mladík bol vysvätený za kňaza. Po smrti svojich rodičov rozdal časť majetku chudobným. Darčeky, ktoré dostávajú v tento deň predovšetkým deti, pripomínajú Mikulášove obdarúvanie chudobných.

Sv. Lucia - 13. december

Narodila sa v rodine zámožných kresťanov. Po otcovej smrti ju matka chcela vydať za zámožného pohana. Lucia nielenže odmietla bohatého nápadníka, ale žiadala od matky svoje veno, ktoré potom rozdala chudobným. Jej nápadník ju obvinil z tajného kresťanstva, takže nakoniec zomrela katovou rukou. Sviatok sv. Lucie vždy patril najmä ženám a dievčatám, ktoré s jej menom spájali rôzne zvyky. V tento deň napríklad nesmeli prať ani priať, jednoducho sa nerobili žiadne domáce práce. Po sviatku sv. Lucie sa naopak začalo veľké upratovanie v dome.

Štedrý deň - 24. december

Až do večera sa udržiaval pôst. Bol to čas priprav spojených s mnohými ľudovými zvykmi. V súčasnosti sa tiež cez deň končí varenie a pečenie, ozdobuje sa vianočný stromček a rodina sa schádza domov- na slávnostnú večeru. Po nej sa rozdávali darčeky. Mali by im predchádzať chvíle porozumenia a lásky. V mnohých rodinách sa v súčasnosti okamihy pravej podstaty, vianočných sviatkov nahrádzajú množstvom darov. Tento deň je však predovšetkým sviatkom porozumenia a lásky.

Mgr. Mária Díková

Cirkevná rubrika

Milosť Vám a pokoj od Toho, ktorý je, ktorý prichádza a raz aj príde, od Pána Ježiša Krista! Amen!

Vianoce sú sviatkami mnohej radosti a ich bohatstvo je ťažko vyjadriť vlastnými slovami. Aj preto majú tieto sviatky mnohé pomenovania. Asi za všetky stačí povedať, že je to čas radosti a veselosti, ako to spievame v tej prastarej vianočnej piesni. Počúvame to každý rok, mnohí si ani neuvedomujú dôvod, prečo sa máme tešiť a radovať. Nuž teda, čo veľkého a významného sa stalo, že skoro všetci sa dokážu radovať a spievať v tieto dni?

O tom výstižne hovorí evanjelista Ján: „Tak Boh miloval svet, že svojho jednorodného Syna dal, aby nezahynul, ale večný život mal každý, kto verí v Neho.“ Teda narodenie Ježiša Krista, Božieho Syna je toho príčinou. Táto správa sa bude opäť ohlasovať z kresťanských chrámov každému človeku: Boh navštívil svoj ľud a stal sa človekom. Pretože v narodenom Ježišovi prišiel Boh k nám a stal sa jedným z nás. Zaiste je to div, tajomstvo Vianoc, ktoré nie je ľahko rozumom pochopiteľné. A predsa - to, čo sa stalo medzi Bohom a človekom zasahuje ľudské vnútro a dostáva sa do centra ľudskej osobnosti. Vyše dvetisíc rokov sú ľudia zasahovaní týmto posolstvom a ich život tak naberať nový zmysel a orientáciu. Človek si môže uvedomiť a naplno prežiť, že už nie je sám, pretože je s ním Boh, ktorý ho chráni a miluje. Toto bolo vyslovené dávno pred Ježišovým narodením. Prorok Izaiáš predpovedal: „Ajhľa, panna počne a porodí syna a dajú mu meno Immanuel“, čo v preklade znamená „Boh s nami“. Pán Boh vstupuje do ľudských dejín nie ako kráľ s pompéznosťou a slávou, ale v tichosti a pokore. Pri Jeho narodení stoja pokorná a Bohu oddaná Mária s Jozefom, maštalné zvieratká a chudobní pastieri. Len anjeli ohlasujú túto udalosť. Toto je pravý a nefalšovaný obraz Vianoc, toto je koloryt a často štedrovečernej betlehemskej noci. A aký to má zmysel aj pre nás?

Príchodom Ježiša Krista sa začal nový vek pre celé ľudstvo. Na svet prichádza Boží Syn, Božie kráľovstvo a s Ním sa dejú neuveriteľné zmeny. Aby sa tieto stali skutočnosťou aj pri nás, v našom živote, v našich rodinách a vzťahoch, treba mať srdcia otvorené a du-

chovný zrak priostrený. Vtedy zistíme, že v Ježišovi Kristovi prichádza aj do nášho života niečo nové, krajšie, lepšie a plnohodnotnejšie. Veď narodil sa Boh a v ňom sa naplnia všetky nádeje ľudstva a všetky skryté túžby človeka. Lebo jedine On pretne okovy hriechu, ktoré nás delia od Boha a tak od trvalého šťastia a pokoja. Boží Syn zažne svetlo nádeji, bude mocný vo svojich slovách a skutkoch. Ježiš Kristus prinesie nám zvesť, že láska je mocnejšia ako nenávisť, spravodlivosť je mocnejšia ako nespravodlivosť, odpustenie je mocnejšie ako pomsta, dobro je mocnejšie ako zlo. On je svetlo sveta, aby už nikto nemusel blúdiť. V narodenom Spasiteľovi dáva Boh odpovede na základné otázky ľudstva a jednotlivca. A to je veľký dôvod ku radosti a spevu.

Preto: neuspokojme sa so sviatkami bez narodeného Spasiteľa! Neuspokojme sa iba s vonkajšími znakmi vianočných sviatkov, ktoré sa o chvíľu aj tak vytratia. Aby sme prežili pravé Vianoce ako oslavu Božej lásky, ktorá sa k nám všetkým rovnako skláňa, prijmime do srdca evanjelium, ktoré budeme počuť aj tohtoročný Štedrý večer: „...narodil sa vám dnes v meste Dávidovom Spasiteľ, ktorý je Kristus Pán!“ Tento veľký Boží dar je ponúknutý pre každého. Ju tu aj pre mňa, pre Teba, milý čitateľ a sused, je tu pre všetkých. Pre slabých, nemocných, opustených, zúfalých a opovrhovaných. Radostnejšiu správu nikdy nikde nebudeme môcť počuť! Vianoce - to je pozvanie ku novému životu a radostnej budúcnosti, ktorú zaručuje narodený Spasiteľ, ktorý prišiel a stále prichádza medzi nás. Kde niet Ježiša, niet dobrého života ani trvalého šťastia, lásky a pokoja. Kde je Ježiš, tam sú aj pravé radostné Vianoce, z ktorých sa raz stanú večné a trvalé v nebeskom kráľovstve.

Milí a vzácní spoluobčania, bratia a sestry! Prijem Vám, aby ste túto radosť a životný optimizmus naplno prežili počas týchto sviatkov a opäť povzbudení Božím slovom a pohladení Jeho láskou v pokoji a v nádeji vykročili do brán Nového roku.

„Pán s Vami!

Váš Mgr. Martin Vargovčák, ev. kaplán

• **Spevokol Evanjelickej cirkvi a. v. v nedeľu venovanú Pamiatke reformácie,**

vzadu zľava: Mgr. Martin Vargovčák, I. Mudroň, Š. Vrbičan, L. Porubán, M. Porubán, V. Taragel', Ing. J. Gajdoš, M. Bačík

v strednom rade zľava: Mgr. B. Maľatová, Mgr. M. Díková, E. Fronková, O. Šuňavcová, K. Vargovčáková, Ž. Bartošová, A. Gajdošová, D. Bačíková, K. Bačíková

vpredú zľava: I. Taragel'ová, Z. Rúčková, I. Vrbičanová, E. Taragel'ová, B. Šuňavcová, E. Grešová, O. Vrbičanová, E. Rúčková, V. Bačíková
Spevokol viedla: Mgr. Jaroslava Oravcová

Urbariát

Po ukončení ochrany porastov, o ktorej sme písali v minulom čísle, sme pokračovali v spracovaní kalamity. Objavili sme nad Trsteníkom v odhadovanom množstve cca 30 m³. Nachádzala sa v neprístupnom skalnatom teréne. Pri jej spracovaní bolo nutné použiť ručné spúšťanie. Do 19.11. bolo spracovaných 50 m³ drevnej hmoty, ktorá bola priblížená na lúku pod Trsteníkom.

Dňa 19. 11. 2004 postihla aj náš urbár veterná smršť. Spôsobila nám škodu na lesnom poraste a to v podobe vývratov a zlomov. Následne sme boli zisťovať škody pochôdzkou v lesných porastoch (do niektorých lokalít sme sa ešte nedostali).

Lesný úrad v Lipt. Mikuláši nás vyzval, aby sme nahlásili množstvo spadnutej drevnej hmoty a tiež predbežné náklady na jej odstránenie. Odhad kalamity:

- Kokavský most	2000 m ³
- Sihly+Machy	2000 m ³
- Dúbravy	1000 m ³
- Pálenice	1000 m ³

V prvom rade sme boli nútení odstrániť drevnú hmotu z hlavnej cesty Pribylina - Podbanské, ktorá bola v časti Kokavský most po celej dĺžke nášho úseku neprejazdná. Taktiež sa upravujú vedľajšie lesné cesty a čistí sa aj riečište Belej. Momentálne pracujú na odstraňovaní kalamity dve pracovné skupiny. Zatiaľ sme spracovali v lokalite Kokavský most cca 500 m³.

Pozemkové spoločenstvo praje všetkým spoluobčanom príjemné prežitie vianočných sviatkov a v novom roku veľa šťastia, zdravia, pracovných a osobných úspechov.

Urbariát L. Kokava

• Vedenie urbáru s lesnými robotníkmi počas odstraňovania kalamity v chatovej oblasti, zľava Ján Bartoš, Ján Bartek, Ján Porubán, Dušan Kacvinský a Peter Kupka

Roľnícke družstvo

Situáciu v našom RD hodnotíme ako prijateľnú. Všetkým našim členom sme zabezpečili pravidelný mesačný príjem z peňazí, ktoré družstevníci dokázali zarobiť predajom svojich výrobkov a nie na úkor družstevného majetku.

Poľnohospodárom sa obyčajne pripomína: „Zima Vám ukáže, čo ste robili v lete“. My môžeme konštatovať, že rok 2004 bol pre nás priaznivejší a úspešnejší ako rok 2003, v ktorom veľké sucho zapríčinilo nedostatok krmovín. Máme dostatok siláže a senáže. Naplnili sme všetky silážne jamy – viac ako 50 000 q. Doplnili sme aj zásoby sena o 1600 q.

Jadrové krmivá sme zabezpečili pestovaním obilnín: pšenice na 114 ha s výnosom 36 q/ha, raže na 50 ha s výnosom 34 q/ha, jačmeňa na 47 ha s výnosom 22 q/ha.

Pre skvalitnenie krmnej dávky o špecifické živiny dopĺňame skladbu krmív nákupnými krmivami – srvátkou z mliekarny z Liptovského Mikuláša, kukuričným mlátom z Bolerázu, liehovarníckymi výpalkami zo Starej Ľubovne, krmnými zmesami z Poľnohospodárstva Liptovský Mikuláš, atď. Dorobené objemové krmivá sú kvality horšej i lepšej, ale pri dostatočnom kŕmení dosahujeme s nimi dobré výsledky v úžitkovosti zvierat. V produkcii mlieka dosiahneme asi najlepšiu úžitkovosť v Mikulášsko-ružomberkom regióne – asi 5 500 litrov/ks/rok a u ostatných zvierat t. j. jalovice, výkrm býkov dosahované prírastky sa blížia k 1kg/deň.

Teraz v zime je na družstve pracovný pokoj – robia sa len nutné práce – kŕmenie v živočišnej výrobe. Všetci ostatní už nastúpili, alebo nastúpia na koncoročné vianočné a novoročné dovolenky.

Vstupom do Euroúnie sa veľmi sprísnila evidencia okolo vlastníctva a užívania pôdy. Zisťovanie vlastníkov pôdy a jej množstva s následným vyplácaním nájmu zaberá veľa času vedeniu družstva. Tento problém sa snažíme riešiť aj v získaní materiálov o vlastníctve s Katastrálnym úradom v Liptovskom Mikuláši. Zadarmo nám však tieto údaje nedajú. Riešenie tohto problému nás už stál pár desiatok tisíc korún. Do konca roku 2004 by sme chceli vyplatiť nájom za pôdu všetkým vlastníkom pôdy, ktorí toto vlastníctvo budú mať zdokladované od Katastrálneho úradu v Liptovskom Mikuláši. Nájom bude poukázaný poštovými poukážkami len tým, u ktorých bude vyšší ako 50,- Sk. Vyplácaním nižších čiastok by vznikla situácia, keď poplatok za vyplatenie nájmu poukážkou bude vyšší ako samotný nájom. Preto žiadame takýchto prenajímateľov, aby si prišli pre peniaze do pokladne RD, alebo počkali s výplatou spolu s ďalším rokom, keď bude čiastka vyššia.

V súvislosti s vyplácaním nájomného za rok 2004 je nutné oznámiť, že nájomné bude vyplatené bez podpísania nových nájomných zmlúv vlastními, ktoré družstvo musí z dôvodu vstupu do EÚ. K podpisovaniu nájomných zmlúv budú vlastníci vyzvaní v krátkej dobe.

Pred nami je koniec roka. Chcel by som preto poďakovať všetkým, ktorí celý rok držali palce družstvu, cítili s ním a pomáhali ako vedeli. Želajme si, aby tak bolo aj v roku 2005 - aby tých, ktorí chcú, aby družstvo v Liptovskej Kokave bolo len prínosom pre dedinu, bolo ešte viac. V roku 2005 Vám prajem hlavne zdravie, dobrú náladu a úsmev na tvári, lebo len vtedy dokážeme spoločne vyriešiť všetky problémy

Ing. Marko Fronko - predseda RD

• Pracovníci roľníckeho družstva Milan Porubán a Štefan Jurčo pri omietaní dosiek z kalamity

Dobrovoľný hasičský zbor

Správa o činnosti DHZ

V mesiaci október sme sa s kolektívom mladých hasičov zúčastnili jesenného brannošportového podujatia hry PLAMEN, ktoré sa konalo v obci Behárovce. Na nešťastie sa museli tieto preteky pre zlé poveternostné podmienky ukončiť. Mladý kolektív chcel veľmi súťažiť, mali všetko natrénované, ale skutočne sa súťaž nemohla v ten deň zrealizovať. Tréningového procesu sa zhostil Štefan Vrbičan a Jaroslav Majer st. - veliteľ DHZ, nakoľko p. Ervín Bartoš sa vzdal tejto funkcie. Celému kolektívu mladých hasičov za ich prístup k príprave a za ich účasť na tomto nezrealizovanom preteku ďakujem. Verím, že ich nadšenie v hre PLAMEN, ale aj na iných podujatiach u nich pretrvá i naďalej. V zmysle plánu hlavných úloh DHZ sme v októbri uskutočnili brigádu v hasičskej zbrojnici - odvodnenie vody do kanalizácie pod vežovým priestorom sušenia požiarnej hadíc. Za odvedenú prácu ďakujem členom DHZ: Petrovi Žiškovi, Jaroslavovi Chovanovi, Štefanovi Jurčovi a Jánovi Fáberovi.

V priebehu roka 2004 sme zabezpečovali pravidelnú kontrolu a údržbu hasičskej techniky. Chcem sa poďakovať strojnnej službe, Martinovi Oravcovi, ktorý každoročne vykonáva údržbu-nastavenie ventilov na súťažnej požiarnej striekačke po všetkých súťažiach, Edovi Bartošovi ml., ktorý sa podieľal na zlepšení vykurovania v požiarnej automobíle a jeho štartovaní v zimnom období.

Dňa 11.12.2004 sa uskutočnilo VVZ DHZ v Lipt. Kokave. Bola na ňom prehodnotená celá činnosť DHZ v priebehu roka 2004. Ďakujem všetkým členom DHZ, ktorí sa zúčastnili na VVZ, ale aj mladým hasičom, ktorí prišli pozdraviť svojou účasťou toto zasadnutie. Pri tejto príležitosti im boli odovzdané Mikulášske balíčky a vecné dary od organizácie: Centrum voľného času so sídlom v Lipt. Hrádku. VVZ prišli pozdraviť aj delegáti za OV DPO v Lipt. Mikuláši: predseda OV DPO Ing. Milan Trstený a Peter Hutka- delegát OV DPO za komisiu mládeže.

VVZ sa zúčastnil aj starosta obce Ing. Július Porubán a Ján Bartoš, predseda urbáriu obce Lipt. Kokava. Nemôžem nespomenúť spoluprácu uvedených štatutárnych zástupcov, ktorá bola a je na vynikajúcej úrovni. Patrí im srdečné poďakovanie za ich prístup k plneniu úloh v oblasti ochrany pred požiarom. Taktiež patrí vrelé poďakovanie aj pracovníckam OcÚ, ktoré pomáhali dôsledne plniť povinnosti pri zabezpečovaní jednotlivých úloh požiarnej ochrany.

Blížnemu na pomoc! To bola a je najsilnejšia pohnútkou, často až do najkrajnejšej obetavosti. Ozajstná hasičská láska ju nemá. Nerozpráva kvetnatými slovami a vyberanými frázami. Nepozera ako sa má vyjadriť, aby nikoho neurazila. Hasičská láska spočíva v skutkoch voči blížnemu, často i za cenu života. Nech sa teda naďalej rozvíjajú hasičské tradície minulosti a prítomnosti a nech patrón hasičov Svätý Florián zapája do svojich šikov čoraz viac aktívnych členov a funkcionárov DPO SR!

Jaroslav Majer, veliteľ DHZ

- Veliteľ DHZ na výročnom valnom zhromaždení hodnotí výsledky našich hasičov v roku 2004.

Aké je Slovensko a Liptovská Kokava v očiach cudzinca

Viac ako tri mesiace bol našim spoluobčanom mladý 18-ročný študent - ASA DIEBOLT z USA. Mnohí z Vás ste si ho určite všimli v autobuse s jeho imidžovou ceruzkou za uchom.

Asa sa na Slovensko dostal prostredníctvom výmenného programu realizovaného „ROTARY KLUBOM“. Býval v rodine Ing. P. Vrbičana. (Mladý Pavel Vrbičan je na podobnom pobyte v USA).

Na Slovensko prišiel v auguste. Počas 10-ich mesiacov bude ubytovaný v troch rodinách, aby spoznal čo najviac Slovákov, našu kultúru, zvyky a tradície. Učí sa na Gymnáziu M. M. Hodžu v Lipt. Mikuláši.

Čo mi porozprával o jeho prvej rodine? Citujem: „Moja rodina bola fantastická. Často sme chodili na výlety, aby som spoznal krásne Slovensko a jeho históriu. Bicyklovali sme sa, chodili sme do lesa na hríby. Obliekol som si aj kokavský kroj. Ochutnal som dobré koláčiky, polievky a iné typicky slovenské jedlá. So starkou som sa naučil variť halušky, ktoré mi veľmi chutili. Keď napadol sneh, behal som na bežkách a obdivoval som prírodu. Večer som s Martinom hral ping - pong. V škole som si našiel veľa dobrých kamarátov. Slovenky sú veľmi pekné dievčatá.“

Jeho slová vystihujú typické slovenské vlastnosti-pohostinnosť a dobrosrdečnosť, ktoré sú známe aj za hranicami našej vlasti. Aj preto je veľký záujem o výmenné pobyty na Slovensku!

Keď prišiel Asa do rodiny Vrbičanovcov, nevedel povedať nič po slovensky. Po dvojtyždňovom intenzívnom kurze slovenského jazyka v Turčianskych Tepliciach a dennom štúdiu slovenčiny urobil veľké pokroky. Asa rozpráva okrem rodnej angličtiny dobre po francúzsky, chce sa zdokonaľiť v slovenčine a začal sa učiť (u nás na Slovensku) ruský jazyk.

Želáme mu veľa úspechov v živote a dobrých priateľov. Veríme, že na Slovensko a aj našu Lipt. Kokavu bude mať vždy príjemné spomienky.

Mgr. Mária Díková

Z najstarších dejín obce Liptovská Kokava

Prvýkrát bola upravená cesta z Dovalova do Liptovskej Kokavy v roku 1912. Stavbu zabezpečovali podnikatelia Teich a Turanský z Liptovskej Teplej. Celá práca stála 24 tisíc korún. Náklady boli rozúčtované pomerne medzi Kokavu, ktorá dala 30%, Dovalovo, ktoré dalo 30%, Liptovský Hrádok, ktorý dal 10% a erár, ktorý prispel 30%. Na jar roku 1913 sa strhla veľká povodeň. V tomto pamätnom roku bola obec Liptovská Kokava administratívne oddelená od Obecného notárskeho úradu v Hybiach, kde roky patrila, a bola pričlenená k Obvodnému notárskemu úradu v Dovalove, kde bol v tomto období notárom Koloman Asztaloský. Aj keď v obci nebol utvorený požiarny zbor, bola v roku 1913 zakúpená nová požiarna striekačka zo Šoporne za 9 tisíc korún. Bol to aj výsledok snáh Aurela Rumana, ktorý sa už v roku 1900 zaujímal o technické vybavenie hasičského zboru v Martine, pri osobnom kontaktovaní tamojšieho veliteľa Jozefa Kohúta. Kúpu striekačky si vynútili najmä časté lokálne požiare pri zbere úrody v letných a jesenných mesiacoch.

Vývoj počtu obyvateľov a domov:

Rok	Počet obyvateľov	Počet domov
1600 ?	15	
1753 342	?	
1784 690	84	
1828 1390	99	
1869 1268	?	
1880 902	93	
1890 1060	170	
1900 1046	193	
1910 1119	205	

Liptovská Kokava v rokoch 1914-1945

Roky zveľaďovania obce aj vzťahovania sa jednotlivých rodín, čoskoro vystriedali roky utrpenia a biedy. Dňa 2. augusta 1914 bolo v Liptovskej Kokave, tak ako aj v iných dedinách, oznámené vypuknutie vojny so srbom a všeobecná mobilizácia. V roku 1915 sa front presunul aj na východ, do Ruska a keď ruské vojská prenikli až do Haliče, bolo civilné obyvateľstvo podtatranských dedín Štrby, Važca aj Liptovskej Kokavy povolané na kopanie zákopov. Z Kokavy muselo na tieto práce odísť 40 chlapov. Boli to starší muži, pretože mladých povolali na front. V tom istom roku museli na pomoc vojakom do Haliče odísť z dediny aj furmani s povozmi. Po čase sa vrátili, ale bez koní a vozov. Z Kokavy odvieďli desať 18-ročných chlapcov, z ktorých sa ani jeden nevrátil. Vojnovému besneniu v zázemí neušli ani zvony z kostolov. V Liptovskej Kokave boli zrekvirované dva veľmi staré zvony z rímsko-katolíckeho kostola. Na odlievanie diel boli aj z jednoduchých domácností rekvirované medené aj z iných kovov zhotovené kuchynské a iné náradie. Štát sa aspoň v niektorých prípadoch snažil pomôcť zázemiu, a tak bola matkám s deťmi prideľovaná peňažná náhrada a na opustené hospodárstva boli prideľovaní vojenski (väčšinou ruskí alebo rumunskí) zajatci. Nenávidená vojenská mašinéria sa začala rozkladať a rozkladať sa začala aj Rakúsko-Uhorská monarchia. V Rusku, Taliansku a v Spojených štátoch amerických sa začal organizovať Česko-slovenské légie, ktoré sa neskôr stali hlavnou a základnou zložkou budúcej Československej armády. Do légii vstúpili štyria obyvatelia Liptovskej Kokavy. Bol medzi nimi aj Aurel Ruman mladší, pôsobiaci neskôr v Košiciach. Ďalším z kokavských legionárov boli: Ján Jurčo-Dýchaj, Ján Čabaj, Ján Valientka-Janoška a Ján Fridrich.

Padli v I.svetovej vojne:

Peter Ambróz	nezvestný	
Matej Ambróz-Roško	8.3.1915	Maguvienc pri Wole Michova-Pofsko
Matej Axamiet	20.7.1916	Rubnov-Rusko
Matej Bačík	nezvestný	
Adam Bartek-Pavlec	nezvestný	
Michal Bartek	31.10.1916	Rusko-Biela Skala
Michal Bartek	5.7.1917	Rusko-neznáme miesto
Ján Benček	nezvestný	
Matej Blahút	15.6.1918	Taliansko-Piava
Michal Bolčíš	nezvestný	
Matej Duriš-Rác	30.10.1918	Lipt. Kokava, na následky zranení
Michal Ján Duriš	20.7.1915	Ilovjecz-Rusko
Juraj Fronko-Adamík	nezvestný	
Michal Fronko-Dík	nezvestný	
Matej Gajdoš-Ruman	15.2.1918	L. Kokava, na následky zranení
Adam Goliáš	31.7.1920	Rusko-neznáme miesto
Ján Goliáš	nezvestný	
Michal Matej Goliáš	nezvestný	
Michal Gút-Malatík	1.10.1917	Rusko-neznáme miesto
Juraj Choma	3.10.1920	Rusko-neznáme miesto

Matej Choma	1.9.1914	Rusko-neznáme miesto
Ján Chovan	19.7.1916	Rusko-neznáme miesto
Martin Jančuška	12.3.1917	Taliansko-Uhorské hranice-Szászvégen
Matej Jurčo	nezvestný	
Ján Martinčo	?11.1914	Krakov-Pofsko
Michal Oravec-Brdár	15.10.1916	Rusko-neznáme miesto
Martin Ovčiarka	24.10.1918	Lipt.Kokava, na následky zranení
Matej Palaj	nezvestný	
Michal Pietka	1.4.1917	Rus pri Jablunke-Rusko
Ján Pozor-Striebrík	19.12.1916	Rumunsko
Martin Rajniak	31.12.1916	Rusko-neznáme miesto
Matej Rúčka-Bačík	16.6.1916	Rusko-neznáme miesto
Matej Rúčka-Riša	27.9.1918	Taliansko
Ján Rysuliak a Maľaty	13.3.1915	Mukačevo-nemocnica
Ján Rysuliak	nezvestný	
Ján Slivka	nezvestný	
Matej Slivka	30.3.1916	Dernika-Rusko
Michal Slivka	31.12.1914	Rusko-neznáme miesto
Ján Strnisko	nezvestný	
Matej Strnisko Ruman	12.10.1916	Rusko-neznáme miesto
Ján Šed'ho-Hielko	nezvestný	
Pavel Šípka	nezvestný	
Adam Šuňavec-Nižný	nezvestný	
Adam Šuňavec st.	15.5.1920	Rusko-neznáme miesto
Ján Tarageľ-Pikúľ	nezvestný	
Ján Tarageľ-Ševčík	nezvestný	
Adam Tarageľ-Endek	2.5.1918	Rusko-neznáme miesto
Rudolf Thomaj	1915	Rusko-neznáme miesto
Ján Uličný	18.4.1916	Przedmiesce-Pofsko
Matej Marek Uličný	nezvestný	
Matej Uličný-Holus	nezvestný	
Štefan Uličný	nezvestný	
Ján Valientka-Čiapak	9.1.1916	Roztoky-Rusko
Ján Valientka-Holán	nezvestný	
Matej Valientka	18.8.1920	Rusko-neznáme miesto
Michal Valientka	nezvestný	
Adam Vrbičan	nezvestný	

Padlý pri výkone činnéj vojenskej služby:

Martin Baranec	11.5.1935	Ružomberok

Ľudia v zázemí s radosťou privítali koniec vojny a čakali na návrat svojich blízkych. No viacerí sa nedočkali, pretože 55 Kokavčanov ostalo ležať na bojiskách I.svetovej vojny (najviac zo všetkých dedín Liptova).Niektorí sa dočkali, ale muži umreli po príchode domov na následky zranení (Matej Gajdoš, Martin Ovčiarka). Opojenie zo slobody a konca vojny vyústilo v mnohých liptovských obciach do rabovačiek obchodov a krčiem vo vlastníctve územníkov, poväčšine Židov. Tak sa aj hnev Kokavčanov obrátil proti židovskej krčme, ktorá bola v tom čase umiestnená v dome u Uličného Bobuliaka. Krčmu rozvášnený dav zdemoloval a krčmár si holý život zachránil len útekem. Po vojne ožila v Liptovskej Kokave aj spolková činnosť. Už 15.12.1918 bol založený čitateľský spolok, ktorý mal 97 členov. Okrem nedeľných vzdelávacích večierkov bola jedna z hlavných náplní divadelná činnosť. Začiatky divadla v Lipt. Kokave boli veľmi ťažké. Mládež si musela postaviť javisko. Dievčatá chystali plátno na kulisy, chlapci potrebný drevený materiál. Po týchto prípravách sa v Liptovskej Kokave odohralo prvé vlastné ochotnícke divadelné predstavenie. Pamätným dňom kokavského ochotníckeho divadla sa stal 27. apríl 1919. Odohratou hrou bola dodnes obľúbená hra Ferka Urbánka Rozmajrín. Pre veľký úspech muselo byť predstavenie dvakrát opakované. Od tohto roku sa v Kokave každoročne nacvičovalo a hrávalo divadlo, či už pod vedením miestnych učiteľov alebo od roku 1922 pod vedením evanjelického kňaza. Spolu s divadlom sa v Liptovskej Kokave začal po vojne intenzívnejšie pestovať aj folklór. Na národných slávnostiach v Hájí-Nicovom pri Liptovskom Mikuláši 5.júna 1932 vystúpili s programom Svadba v Liptovskej Kokave, v ktorom účinkovalo okolo 40 osôb, medzi nimi starší a deti. Pre veľký úspech bol kokavský program zaradený v tom istom roku aj do rozhlasového vysielania v rámci folklóru Liptova. Dňa 16. januára 1937 sa konali „Divadelné závody“ v Lipt. Hrádku, kde kokavskí ochotníci získali tretiu cenu s prvým dejstvom hry Vladimíra Hurbana Vladimírova, Závaže. Popri divadelnej činnosti mládež aj starší nacvičovali zborový spev. Aj zborový spev kokavského zboru sa na divadelných pretekoch v Lipt. Hrádku stretol s nečakaným uznaním.

Eva Slivková

Európska únia

Presne na tom istom mieste, kde v roku 1957 potvrdili svojím perom vtedajší lídri šiestich európskych krajín vôľu po spoločnej integrácii, podpísali o 47 rokov neskôr šéfovia štátov a vlád u 25-člennej Európskej únie zmluvu dávajúcu jej občanom prvú ústavu.

Slávnostným podpisovým aktom sa však ťažký pôrod tohto historického dokumentu nekončí. Naopak, čaká naň náročný schvaľovací proces, ktorý bude možno sprevádzať boj eurofilov s euroskeptikmi a pranie špinavej bielizne z domácej kuchyne. Európski lídri si však v Ríme nedajú náladu pokaziť a o rôznych katastrofických scenároch odmietali čo len špekulovať. Slovenský premiér Mikuláš Dzurinda hovoril o historickom míľniku a vyzdvihol, že „Európa sa k tomuto kroku odhodlala a bola ho schopná aj dopracovať“. Nikto z premiérov však iste nezabudol, že text prvej európskej ústavy dohodli až na druhý pokus a to po varovaní, ktoré im vyslali občania svojou nízkou účasťou na júnových voľbách do Európskeho parlamentu.

Text ústavy je zložený, ale dokument je krok vpred

Cieľom zostavenia ústavy bolo vyjasniť právomoci medzi úniou a jej členskými štátmi, znížiť demokratický deficit a do jedného celku pretaviť celé primárne právo únie. Prijatie ústavy malo tiež sprehľadniť fungovanie európskych inštitúcií, zjednotiť prijímanie rozhodnutí a položiť základy ďalšieho prehlbovania európskej integrácie. Únia sa mala stať zrozumiteľnejšou aj pre ľudí. Hoci až budúce roky ukážu, akým prínosom je pre občanov únie jej prvá ústava, už dnes možno povedať, že všetky ciele sa na sto percent splniť nepodarilo. Ústavnú zmluvu poznali zásahy, ktoré sa do jej textu dostali vplyvom štátov obávajúcich sa o stratu svojho vplyvu na prijímanie rozhodnutí. Text je oveľa zložitejší, ako je zvykom v podobných ústavných dokumentoch. Hoci mnohí tvrdia, že výsledný text nenaplnil pôvodné ambície, oproti toľko kritizovanej Zmluve z Nice, ktorá medzitým začala platiť, ide o veľkých pokrok.

Rozhodnutia bude asi Pahšie blokovat', ako prijímať

Viacerým štátom, Veľkou Britániou počnúc a Slovenskom končiac, záležalo na tom, aby si zachovali právo veta v takých oblastiach, ako sú dane, sociálne veci, spravodlivosť, zahraničná politika a obrana. Do veľkej miery sa im to aj podarilo, hoci v niektorých otázkach si budú môcť v podstate vynútiť iba odklad rozhodnutia a ďalšie rokovania. Novinkou však je, že únia dostala svojho stáleho predsedu Európskej rady a ministra zahraničných vecí, ktorí jej pomôžu hovoriť jedným hlasom. Rozšíril sa aj počet oblastí, kde sa už nemusia rozhodnutia prijímať jednohlasne a nanovo sa definoval systém hlasovania tam, kde konsenzus netreba. Oproti návrhu z konventu sa zvýšili percentuálne stropy pre počet štátov a obyvateľov, ktoré sú na schválenie potrebné. Na druhej strane, na

zablokovanie rozhodnutia nepostačí 35% obyvateľstva, ale navyše bude treba zhromaždiť aspoň štyri štáty. Menším krajinám sa tak podarilo dosiahnuť, aby sa rozhodnutia ťažšie prijímali, ale aj to, aby sa trom veľkým štátom nedalo žiadne rozhodnutie zablokovat'. Navyše, bez účasti aspoň niektorých zo štrnástich malých krajín sa v predpokladanej 28-člennej únii nebude dať prijať ani jedno rozhodnutie.

O ústave sa nebude rozhodovať všade naraz a už vôbec nie rovnako

Šéfovia štátov a vlád urobili svojou dohodou iba prvý krok. Slávnostné podpísanie zmluvy má skôr symbolický prínos ako nejakú pridanú hodnotu. Pred európskymi lídrami, zvolenými poslancami Európskeho parlamentu a novými komisármi stojí úloha tento dokument obhájiť aj pred občanmi. Takmer desiatka vlád už oznámila, že nechá ústavu ratifikovať v referende. Niektorí politici vyzvali na referendum vo všetkých štátoch v tom istom čase, najlepšie začiatkom mája budúceho roka, keď si Európa pripomenie 60. výročie skončenia najničivejšie vojny vo svojej histórii.

Na Slovensku referendum o ústave nebude

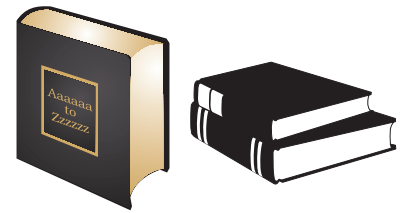
Národná rada SR by mala o Ústavnej zmluve, ktorú v Ríme podpísal premiér spolu s ministrom zahraničných vecí Eduardom Kukanom, rokovať už začiatkom decembra. Kresťanskí demokrati sa však stále nevzdali myšlienky usporiadať referendum o európskej ústave aj na Slovensku. Sú presvedčení, že nejde o jednoduchú medzištátnu zmluvu, ale že táto ústavná zmluva vytvára z Európskej únie štátny zväzok. Preto by sa o jej prijatí malo konať referendum. Zvyšok vlády nemá rovnaký názor a tak sa zdá, že Slovensko by mohlo byť jedným z prvých členských štátov únie, ktoré už počas tejto zimy ratifikuje európsku ústavu. Bez ohľadu na to, či sa bude na Slovensku o osude európskej ústavy rozhodovať v parlamente alebo v referende, musí si vláda splniť dlh voči Európe a občanom.

Tri štvrtiny Slovákov nepozná ústavu

Premiér Dzurinda tvrdí, že o európskej ústavnej zmluve sa už diskutuje dlho a diskusia s občanmi bude pokračovať. Prieskumy však ukazujú, že tri štvrtiny Slovákov tento dokument nepozná a iba dve percentá sú s ním oboznámené dostatočne podrobne. Veľmi odlišná nie je situácia ani v starších štátoch únie. Ani občania krajín, v ktorých bude referendová kampaň, nevyužije na riešenie vnútropolitických otázok. Na ratifikáciu ústavnej zmluvy dostali členské štáty únie dva roky, čo znamená, že celý proces by mal skončiť do novembra 2006 a najneskôr v januári 2007 by dokument vstúpil do platnosti. Ak by ústavnú zmluvu neschválili v jednom alebo vo viacerých štátoch, o vzniknutej situácii bude rokovať Európska rada. Niektoré štáty dávajú už dnes najavo, že v takomto prípade by ústava platila vo všetkých štátoch, ktoré ju schválili. Z právneho hľadiska sa však takýto postup nepovažuje za čistý.

Eva Slivková

Spisovatelia Liptova

DOBROSLAV CHROBÁK (1907-1951)

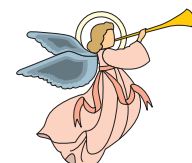
Prózu slovenského naturizmu významne poznačilo bohaté životné dielo Dobroslava Chrobáka. Narodil sa v Hybiach na Liptove. Gymnázium študoval v Rožňave a v Liptovskom Sv. Mikuláši. Maturoval na Vyššej priemyselnej škole v Bratislave. Elektrotechnické inžinierstvo absolvoval na Českom vysokom učení technickom v Prahe (odbor elektrotechnika). Pracoval v Československom rozhlase v Bratislave, najprv v programovom oddelení, neskôr ako vedúci technického sektoru a oblastný riaditeľ. Od roku 1943 prednášal na Slovenskej vysokej škole technickej vysokofrekvenčnú elektrotechniku. Zomrel ako 44-ročný v Bratislave. Spolupracoval pri vzniku Mladého Slovenska, s vydavateľstvami a s literárnymi časopismi (Slovenské pohľady, Elán). So Štefanom Letzom vydal Slovenský literárny almanach a populárnu Ru-koväť dejín slovenskej literatúry.

Prvú poviedku pod názvom **Les** uverejnil roku 1924. Jeho knižný debut, zbierka ôsmich noviel **Kamarát Jašek**, vyšiel roku 1937. Predstavuje výber jeho umelecky najvzretejšej tvorby. V prózach obmieňa úlohu a postavenie rozprávača. Hlavným zdrojom lyrizmu je bezprostredné vnímanie skutočnosti očami hrdinu alebo samého autora.

Chrobákova umelecká koncepcia vyrastá zo zdrojov vitalizmu (**Poviestka, Kamarát Jašek**), z expresionizmu (**Návrat Ondreja Baláza**), zo psychologicko-sociálnych tendencií dedinskej (**Ostatný raz**) a mestskej tematiky (**Silueta, Učienlivá Marta a starostlivá Mária**). Chrobákov umelecký talent a schopnosti sa najviac prejavili v rozsiahlej novele **Drak sa vracia** (1943). Jej ústredná postava je opäť z rodu tajomných individuí, hľadajúcich svoje miesto pod slnkom. K vlastnostiam Chrobákovho hrdinu patrí chlpská odvaha, priamosť, statočnosť. Sú to vlastnosti, ktoré dáva svojim postavám aj v ostatných prózach z vidieckeho prostredia.

Chrobákova literárna tvorba prispela k zveľadeniu modernej slovenskej prózy tým, že spojila tradície „realizmu dediny“ s „fantastikou povesti“ na základe experimentálnej prózy naturizmu.

Eva Slivková

Jednota dôchodcov

Vážení občania!

24.11.2004 uplynul rok od založenia našej miestnej organizácie JDS. V priebehu roka sa počet členov rozrástol z 24 na 68. Máme úprimnú radosť, že sa k nám pridali ďalší naši spoluobčania. Zároveň pozývame do našej organizácie všetkých, ktorí majú záujem o prácu, činnosť a spoločné posedenia.

Srdečne ďakujeme OÚ, RD a Urbariátu v Lipt. Kokave za ich finančnú podporu.

Dovoľte mi, aby som ku koncu kalendárneho roka 2004 stručne zhodnotila našu činnosť.

V marci- pri príležitosti MDŽ - sme pripravili pre členov posedenie v kultúrnom dome

spojené s programom žiačok ZŠ v Lipt. Hrádku. Pozvanie prijala aj Mudr. Hošková s p. Plukovníkovou, ktoré nám zaujímavou formou porozprávali o moderných civilizačných chorobách a ich prevencii.

Navštívili sme starších spoluobčanov pri pútaných na lôžko.

Zúčastnili sme sa na brigádach v Urbariáte, RD.

Chlapi ručne pokosili cintorín a ženy ho pohrabali.

3-krát sme zorganizovali zájazd do susedného Poľska.

V príjemnej atmosfére a pohode sme si posedeli „pri dobrom gulášu“

Pravidelne sme pozdravili a zablahoželali našim jubilantom pri okrúhlom životnom výročí 60,65,70,75 rokov.

5. decembra 2004 sme pozvali všetkých členov na výročnú členskú schôdzu JDS.

Naše pozvanie prijal aj pán starosta Ing. Július Porubán, predseda urbariátu Ján Bartoš, p. kaplán Mgr. Martin Vargovčák s manželkou a p. Žišková E. a Machovec D. z OV-JDS Lipt. Mikuláš. Prítomných pozdravili programom žiaci ZŠ v Lipt. Kokave.

Naše členky Ľubica Oravcová, Zuzana Porubánová, Mária Porubánová a Viera Rúčková pri príležitosti 60-tich narodenín dostali pozornosť - kyticu. Zároveň sme zablahoželali aj manželom Vargovčákovcom k ich 1. výročiu manželstva.

Prajem Vám všetkým pekné vianočné sviatky. Zároveň vyjadrujem želanie, aby sme sa mohli stretnúť aj o rok, ruku si podať a zdravie, šťastie si zablahoželať.

E. Porubánová
predsedníčka ZO JDS v Lipt. Kokave

• Z rokovania výročnej členskej schôdze ZO JDS, zľava Stanislav Vrbičan, Libuša Porubánová, Viera Lištiaková a Zuzana Strnisková

JUBILANTI

V mesiacoch október-november-december 2004 sa dožili významných životných jubileí títo občania:

- 60 rokov - Daniel Nudzík (č.79)
Ľubica Oravcová (č.262)
Zuzana Porubánová (č.26)
Mária Porubánová (č.379)
Viera Rúčková (č.372)
- 65 rokov - Miloš Fronko (č.305)
Želmíra Rysuliaková (č.209)
- 75 rokov - Valentín Mamis (č.402)
Miloš Šed' (č.139)
- 80 rokov - Kristína Durišová (č.55)
Miloš Oravec (č.322)
Mária Rajniaková (č.54)
- 85 rokov - Emília Porubánová (č.308)
- 90 rokov - Kornel Grešo (č.201)

Všetkým jubilantom blahoželáme a do ďalších rokov im prajeme veľa zdravia a spokojnosti.

Obecné zastupiteľstvo

Stretnutie jubilantov

Dňa 3. 12. 2004 sa v sále kultúrneho domu konalo stretnutie „Jubilantov v roku 2004“. Obecný úrad pozval občanov, ktorí sa v tomto roku dožili okrúhleho výročia a to: 70, 75, 80, 85, 90 rokov a dve najstaršie občianky 94 ročné: Irenu Vrbičanovú č. d. 277 a Zuzanu Fronkovú č. d. 305.

Pozvali sme 40 dôchodcov. Posedenie bolo spríjemnené bohatým kultúrnym programom, ktorý pripravil obecný úrad v spolupráci so ZŠ Liptovská Kokava.

Ešte raz všetkým jubilujúcim prajeme do nasledujúcich rokov veľa zdravia, spokojnosti, šťastia a radosti v kruhu svojich najbližších.

zľava: Martin Rúčka, Ján Slivka, Daniel Oravec a Miloš Oravec počas stretnutia jubilantov

Štatistika za obdobie október-december

Za uvedené obdobie zomreli 5 občanov:

Ján Bartoš (č. 99)
Martin Golias (č. 116)
Ján Cholvad (č. 164)
Želmíra Gajdošová (č. 264)
Rudolf Ambróz (č. 173)

*V smrti sme všetci rovnakí,
keď si nás sebou berie,
keď ako ľahký obláčik
odpláva utrpenie...*

Narodili sa:

Eliáš Duriš (č. 34)
Veronika Šípková (č. 74)
Svenja Hubinská (č. 96)

*Vítaj nám a nech ti rastie
každým dňičkom ľudské šťastie...*

Redakčná rada sa ospravedľňuje za tlačovú chybu:

pán Rudolf Oravec (č. 320) sa dožil 90 rokov a nie 85 rokov.

Za porozumenie ďakujeme.

ŠKOLSKÉ OKIENKO

Základná škola

- V decembri pozdravili žiaci ZŠ jubilantov v obci, členov JDS a členov DHZ na ich výročnej schôdzi.
- Navštívili sme Národopisné múzeum v Lipt. Hrádku. Výstavu s vianočnou tematikou spestrili ľudoví umelci výrobou viacerých osôb.
- Aj nás povozil Mikuláš na svojom koči s krásnymi koníkmi.
- Žiaci piekli perníky, ktorými sme ponúkli rodičov a starých rodičov na Vianočnej besiedke.

Ako vnímajú naši žiaci Vianoce?

Do Vianoc zapálime najprv jednu, potom dve, tri až štyri sviečky. Na Štedrý deň ideme s ocinom odtrhnúť „čečinu“, aby nám všetkým večer pri jedle voňala. Spolu robíme šalát a „risky“. Varíme kapustnicu a zdobíme vianočný stromček. Potom už čakáme len na štedrý večer a darčeky.

Dávid Chovan 2. roč.

Vianočná

*Čo je v svete krajšie ako Vianoce,
keď sa stromček všade ligoce?
Všetci pod ním jasáme
na darčeky čakáme.
Jeden mame, druhý mne,
ďalšie celej rodine.
v srdiečku vtedy zvončeky radosti máme
A preto Vám šťastné a veselé Vianoce želáme.*
žiaci 1.-4. roč.

Vianoce sú sviatky lásky a pokoja. Stretnú sa celá rodina. Pripomíname si narodenie Ježiša Krista. Dom vonia koláčikmi, ktoré pečie mama a stará mama. Tešíme sa na ozdobovanie vianočného stromčeka. U nás to býva takto: Ráno sa zobudím a v obývačke už máme krásny vianočný stromček. Pozerám rozprávky, lebo sú zaujímavé. Potom idem pomôcť mame s koláčmi. Pripravujem darčeky pre maminu, ocka, mladšieho brata, sesternicu, starú mamu a celú rodinu. Večer ideme do kostola. Keď prídeme z kostola domov, navečierame sa a ideme si rozbaľiť darčeky. Vianoce mám veľmi rada.

Zuzka Šuňavcová 3. roč.

Zápis do MŠ

ZŠ s MŠ v Lipt. Kokave oznamuje rodičom, ktorí majú záujem o umiestnenie dieťaťa v MŠ, že zápis sa uskutoční v čase od 15. 1. 2005 do 30. 3. 2005. Do MŠ prijímame deti od 2 rokov.

Mgr. Viera Fronková
Ivana Janeková

Zo života materskej školy

Stará mama,
ty že si bola našej mamky mamička?
A ona bola aká?
Vari malička?
A keď mala ješ' špenát veľmi plakala?
A mašľu do vlasov si jej tiež viazala?

Týmto slovami sa prihovárali deti svojim starým mamám v jednu novembrovú nedeľu, ktorá už tradične patrí v našej škôlke všetkým starým rodičom. Tešíme sa, že naše pozvanie prijali všetci rodičia i starí rodičia. Radosť mali samozrejme hlavne deti. Nielen preto, že ich výkon bol odmenený potleskom a úsmevom prítomných, ale potešili sa aj zo sladkostí a krásne zdobených medovníčkov.

Hoci o dva dni neskôr, ale predsa, zavítal aj do našej škôlky pravý Mikuláš. Obdaroval deti balíčkami a zároveň ich povozil na koči po celej dedine.

Ani sme sa nenazdali a je tu už vianočný čas, čas očakávania narodenia nášho Pána, čas prinášajúci pokoj do nášho života. Prajeme Vám šťastné a veselé Vianoce.

I. Janeková

P. S. Ďakujeme rod. Majstrákovkej za sponzorstvo.

Niečo pre gazdinky:

Vianočná hus

Suroviny: 1 hus (asi 3,5 kg), 20 g masla, 3 plátky bieleho chleba, 5 lyžíc mlieka, 2 cibule, 1 vetvička šalvie, 2 žltky, soľ, ml. čierne korenie, 6 jablák, 250 ml jablkového džúsu, 2 lyžice hl. múky, 2 lyžice koňaku

Pracovný postup: Hus zvnútra i zvonka dobre umyjeme a dôsledne vysušime. Žalúdok, pečeň a srdce pokrájame a dohoda opečieme na horúcom tuku. Biely chlebič pokvapkáme mliekom, pridáme pokrúpanú cibuľu, posekanú šalviu, vnútornosti opečené na masle, žltky, dobre posolíme, okoreníme a premiešame. Hus zvonka i zvnútra posolíme, okoreníme, otvor zašijeme a vložíme ju do vymasteného pekáča prsiami nadol. Pečieme pri teplote 18 °C asi hodinu. Potom hus obrátíme a zo spodnej strany okolo stehien viackrát popicháme. Pečieme ďalšiu hodinu, občas polievame výpekcom. Z našúpaných jablák vykrajujeme jadierka a poukladáme ich okolo husi. Pečieme ešte ďalších 30 minút. Hus a jablká vyberieme a odložíme na teplé miesto. Výplach a jablkovú šťavu zmiešame, doplníme vodou, prevaríme, zahustíme hl. múkou a znova prevaríme. Ochutíme soľou a koňakom. Porciu husi polievame horúcou šťavou a podávame so zemiakovou kašou a brusnicovým kompótom.

**Eva Schlégerová,
vedúca školskej jedálne**

• Mikuláš so žiakmi základnej školy

Š P O R T

Aj keď jesenná futbalová časť už dávnejšie skončila, u priamych aktérov-futbalistov, je ešte v živej pamäti.

Jesenná časť bola pre všetky družstvá veľmi ťažká, no úspešnejšia ako tá predchádzajúca. Bolo ťažké dosiahnuť tieto umiestnenia, pretože Kokavu už „berú“ všetci naši futbaloví konkurenti. Vedia, že naše družstvá majú dobrý herný prejav, hernú disciplínu a preto sa zodpovedne pripravujú na zápasy s nami. Treba objektívne hodnotiť všetky naše tri družstvá ako jedných z najlepších hrajúcich vo svojich súťažiach. Za túto vzostupnú kvalitu treba pochváliť všetkých, ktorí sa podieľajú na tomto dianí. Je to úspech a dobrá reklama pre celú našu obec. Ďakujeme hráčom výborného žiackeho družstva, dorastencom za dobrú hru v najvyššej okresnej súťaži, mužstvu dospelých za dobré výsledky a za pekné druhé miesto vo svojej súťaži, trénerom a funkcionárom obetavo pracujúcim vo futbalovom oddiele. Zimná prestávka je dlhá, no verím, že všetci futbalisti budú aktívni aj v zime a v rôznych zimných športoch budú udržiavať svoju fyzickú kondíciu. Rád vidím, keď mládež v obci športuje, hrá hokej, behá na bežkách, či robí iné individuálne športy. Všetci tí, ktorí pravidelne športujú, vedia, že šport sa stal pre každého z nich neodmysliteľnou súčasťou ich života. Futbalový výbor sa bude aj naďalej snažiť spolupracovať so všetkými, ktorí sa budú podieľať na športovom živote v našej obci.

Futbalový výbor praje všetkým športovcom, aktívnym, bývalým, fanúšikom a ostatným občanom našej obce pokojné prežitie vianočných sviatkov a hodne úspechov v novom roku.

Jaroslav Pozor, predseda a tréner FO

• *Mužstvo žiakov v ročníku 1972/73*
Stajaci zľava: Miloš Ovčiarka, Jaroslav Pozor, Oto Choma, Milan Sermek, Zdenko Taragel'
V podrepe zľava: Dušan Rúčka, Július Porubän, Jaroslav Uličný, Pavol Štulajter a Miroslav Petrik

UNION poisťovňa a. s.
Part of the Eureko Group

Union poisťovňa, a.s. univerzálna poisťovňa s komplexnou ponukou životných aj neživotných poistení Vám ponúka kvalitné poisťovacie produkty prostredníctvom rodinných poisťných poradcov, ktorí Vám vypracujú poistenie podľa Vašich potrieb.

ŽIVOTNÉ POISTENIE

Výhodou uzatvorenia životného poistenia je zľava na cestovnom poistení a výhodná garantovaná úroková miera.

Kontakt: Belopotockého 2, 031 01 Liptovský Mikuláš
tel. číslo: 044/5514314, 0903-539450, 0908-799126

OZNAMY:

V poslednom období sme zaznamenali veľa sťažností našich občanov na voľný pohyb psov v obci. Opätovne Vás upozorňujeme, že majiteľovi voľne sa pohybujúceho psa bude udelená pokuta vo výške 500,- Sk.!

Vyhodnotenie logickej hádanky z Kokavských aktualít č. 3/2004:

Otázka:

„Pod akou vlajkou odchádza loď do Port Saídu?
 Ktorá loď vezie čaj?“

Správna odpoveď:

„Španielska loď odchádza do Port Saídu.
 Francúzska loď vezie čaj.“

Z 20 správnych odpovedí doručených na OcÚ vylosoval pán starosta výherkyňu: **Luciu Miláčková č. d. 247**

Srdečne jej blahozeláme.

Výhru v hodnote 200,-Sk si môže vyzdvihnúť na OcÚ.

KRÍŽOVKA

•	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	•	13	14
15													16		
			19										17		
18		I.	20											II.	21
							23						25		
22							24						26		27
				29					31			33			
28				30					32			34			
										37					
35						36				38					
			40			42									
39			41			43									
•	44				46							49			
	45				47			48				50			51
													54		
52										53			55		
				57						•	59				
56				58							60				
			62												
61			63							64					
										66					
65							108		109	110					
•	67					69						71			
	68					70						72			73
								75					77		
74								76					78		
			80				82				84				
79			81				83				85				
						87						89			
86						88						90			
•	91						93				95				•
	92						94				96				
97					98					99					100
					102										
101					103					104					
105						106					107				

Krížovka

- 1 – prevádzka (česky)
- 2 – chem.zn. kyselina
- 3 – označenie parkoviska
- 4 – česká polit. strana
- 5 – cikáš (detsky-peorat.)
- 6 – análny otvor
- 7 – požiarňa ochrana (skr.)
- 8 – žid, arab (málič. ináč)
- 9 – sem - ...
- 10 – európska mena
- 11 – niečo privarené k jedlu
- 12 – indiánska zbraň
- 13 – chem. zn. síry
- 14 – rieka i mesto v Rusku
- 15 – známa sopka v Mexiku
- 16 – taliansky súhlas
- 17 – chem.zn. žltého nekov.prvku
- 18 – značka polomeru
- 19 – predhistorický jašter
- 20 – kráča
- 21 – chem.zn. draslíka
- 22 – očistenie (nábožen. i všeob.)
- 23 – malý Emro

- 24 – zosilnený prízvuk
- 25 – písmeno v abecede po –S–
- 26 – španielske mužské meno
- 27 – novozélandsky pštos
- 28 – okuk – videnie (básn.)
- 29 – nevrav pravdu
- 30 – vynikajúci koncert, aj oblečenie
- 31 – okresný výbor (skr.)
- 32 – chem.zn. niklu
- 33 – zhoda veršov v básni
- 34 – lekárska komora (skr.)
- 35 – písmeno gr. abecedy
- 36 – čínsky hudob. nástroj
- 37 – mexické mesto
- 38 – amer. mužské meno (Eduard)
- 39 – závodný výbor (skr.)
- 40 – západočeské mesto
- 41 – oslavná báseň
- 42 – handra na utieranie (hovor.)
- 43 – histor. veľká bytosť-velikáš
- 44 – olej (ang.)
- 45 – otúž lásku (málo ináč)
- 46 – inc. Gitky, Tonky, Anky
- 47 – nasmerovával (loď)

- 48 – predložka – aj
- 49 – rímsky 51
- 50 – milenec Fatimy
- 51 – štát v JV alebo Zadnej Ázii
- 52 – zadané (trochu ináč)
- 53 – skratka v boxe
- 54 – chem. zn. hliníka
- 55 – rieka v Peru
- 56 – Taliansko, Canada, Amerika
- 57 – Alino (domácky)
- 58 – hliníkoval
- 59 – bežné meno mačky
- 60 – váha obalu
- 61 – pribytok včiel

- 62 – pozdrav st. Rimanov
- 63 – chrcheľ (nároč.)
- 64 – tam – ďalej
- 65 – muchlím, krčím (náreč.)
- 66 – oblúk (lat. i staveb.)
- 67 – druh po polsky
- 68 – rieka po španielsky
- 69 – madagaskarská opica
- 70 – chem.zn. sodíka
- 71 – pokým (až-až)
- 72 – Národná strana (skr.)
- 73 – Cestovná kancelária mládeže (skr.)
- 74 – mesto v rôznych štátoch sveta
- 75 – mužské meno
- 76 – člen vyhynulého národa
- 77 – ozn. rýchlikov (medzinár.)
- 78 – šľach. i nábož. titul
- 79 – prvá dvojhláska
- 80 – žltokvetá rastlina i ž.meno
- 81 – február po česky – mn. číslo
- 82 – nemocničné oddelenia
- 83 – Katka (in.)
- 84 – sváko
- 85 – zač. abecedy
- 86 – komúna bez –k–
- 87 – glej (zastar.-náreč.)
- 88 – X (hovorovo)
- 89 – rímsky 1999
- 90 – včela (zool.) i posv. býk
- 91 – hist. jašter
- 92 – bojový pokrik
- 93 – Anka
- 94 – česká rieka
- 95 – slovko úcty v Ázii
- 96 – stavebný podnik (skr.)
- 97 – patrí ujovi – či je?
- 98 – liečebná metóda
- 99 – vypoť
- 100 – a pod.
- 101 – duté teleso
- 102 – odspodu
- 103 – .... B,C,D, atď
- 104 – druh orien. borovice
- 105 – vodca Húnov
- 106 – druh antilopy
- 107 – nie savana ale ....
- 108 – rímsky 450
- 109 – nálev namočen. mäsa pred spracovaním
- 110 – úkol po slov.

Pomôcky: ODS, IK, SI, AKUT, RAOL, MOA, ALAMO, KIN, GOLEM, MCA, ARCÚS, RICHMOND, VIKONT, APIS, ANOLI, ÚPA

Kokavské aktuality vydáva obec Liptovská Kokava, Stará ul. č. 390, č. tel. 5297 100. Redakčná rada: Mgr. M. Díková, Ing. J. Porubán, E. Slivková, Z. Vrbičanová Fotografie: A. Porubán. Tlač: TYPOPRESS s. r. o., Ul. J. Žuffu 5, Liptovský Mikuláš. Vychádzajú každé tri mesiace. Povolené: OÚ v Liptovskom Mikuláši 12/1999.